

TARA NOASTRA
FOAIA POPORALĂ A
„ASOCIATIUNII“

REDACTOR:

OCTAVIAN COEA.

CUPRINSUL:

	Pag.
G.: Un nemuritor: Nicolae Grigorescu	535
Comuna „Viitorul“	538
Dr. I. B.: Sfaturi doctorești	542
Cărările vieții	544
Popa Gligor Florea: Un cuvânt despre rostul tinereții	546
Știri	548

Înștiințare.

Rugăm pe toți câți au binevoit să primească această foaie să grăbească cu trimiterea plății de abonament.

Administrația foii „ȚARA NOASTRĂ“.

Cetitorilor.

Pe toți, cărora le ajunge în mâni această foaie îi rugăm să o cetească și dacă o socot de potrivită trebuințelor țărânimii să o răspândească între oamenii noștri dela sate.

Foaia apare săptămânal și o vor primi cetitorii Dumineca.

Abonamentul e pe an 4 cor.

Pe jumătate de an 2 „

Pe trei luni 1 „

Banii să se trimită la Administrația revistei „Țara noastră“. Sibiu — Nagyszeben. Asociațiune.

Toți cărturarii noștri, mai ales cei în atingere apropiată cu țărâtimea — preoții și învățătorii — sânt rugați a trimite acestei reviste articole și știri cari sânt în legătură cu trebile țărânimii. Indesebi primim bucuros articole cu povețe economice, precum — și snoave, poezii populare etc. Scriitorii articolelor sânt rugați a se folosi de un grai înțeles de popor, ca să nu fim siliți a supune schimbării în redacție articolele.

Pentru articolele bune dăm și o cuvenită răsplată bănească.

ȚARA NOASTRĂ

Revista populară

a „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom.“

Abonamentul: Pe un an 4 cor. Pe o jumătate de an 2 „ Pe trei luni 1 „ Pentru România . . . 6 Lei	REDACTOR: OCTAVIAN GOGA.	Redacția și admini- strația: Sibiu (Nagyszeben) Str. morii, 6.
---	---	---

UN NEMURITOR: NICOLAE GRIGORESCU.

Un popor trăiește totdeauna prin oamenii săi mari. Din sufletele mari prind putere rădăcinile de viață ale unui neam. În aceste suflete se săvârșește frământarea tainică a durerilor și bucuriilor celor mulți, în ele se sbuciumă nădejdlile de mâne, din ele se desprind și cer înfiripare îndemnurile de mai bine. Munca acestor suflete vine ca un dar de sus, care își revarsă binefacerea bogată asupra unei lumi întregi alinând năcazuri, desvâbind binele și adevărul și propoveduind oamenilor poava frumosului.

Un astfel de suflet mare s'a stins în aceste zile și se cuvine ca mintea noastră să se oprească o clipă la groapa nemuritorului *Nicolae Grigorescu*.

El va trăi în veci prin alcătuirile mânilor sale.

Vieța cu strădaniile ei zilnice arare poate răsplăti pe omul muncitor cu lucruri nesupuse vecinicei premeniri. Toată truda după căutarea unei bucături de pâne, tot sbuciumul istovitor al zilelor de săptămână se face una cu pământul. Se cufundă în primitoarea țărână pentru a răsări și a se întoarce din nou în acelaș sân. Numai *sufletul*, această moștenire tainică, rămâne și nu se sfarmă. Și numai cine a avut darul să smulgă o picătură din suflet, un grăunte de lumină, o fărâmitură de bucurie ori de durere, numai acela a lăsat deaproapelui moștenire neperitoare. Nu va muri numele, nu vor muri faptele

acestor suflète. Nu va murì cântărețul care a putut încremeni o clipă din suferința mare a unui popor. Cântarea lui va pluti peste vremi și va veni nepoților ca un dar din străbuni până la stingerea acestui neam. Și nu va murì nici atunci ci asemeni unei paseri călătoare se va abate pe la movilele răposăților povestindu-și durerea, plângându-și muștrările.

Nu va murì nici odată Nicolae Grigorescu. Numai pământul s'a întors în pământ. Suflétul a rămas în alcătuirile lui. Pe sutele de pânze fărâmat în colori măiestre, trâmurat în jocuri de umbre, învestmântat în valuri de lumină va trăi acest suflét.

Pânzele lui Grigorescu sunt o poveste vie a neamului. Acest copil de țaran, din ucenic de zugrav a ajuns meșterul mare care a coborît pe pânză oglinda luminoasă a țării și-a neamului românesc. Toată vieța, toate tainele de frumusețe, toată lumina, toate îndemnurile ascunse ale firii au fost văzute și înțelese de acei ochi strălucitori și vii a căror pleoapă s'a închis.

Ciobanul tolănit pe pajiștea înflorită, răzimat pe coate în amurgul sării, cu ochii duși departe după tremurarea unei raze pe creștetul de brazi, cu toată clipirea ochilor, cu toată îndoirea leneșă a degetelor pe fluerul doinitor trăiește pe pânzele lui Grigorescu. Turma de oi, cirezile de vaci la fântână, toate se înfățișază pe rând. Se văd mieii sburdalnici jucând în razele de soare, în mijloc o fetiță cu picioarele și capul gol ridicând brațele cătră razele calde cari își fărâmă aurul în părul bălan, ori întinsă pe perna moale a muschiului, cu pleapele înmuiate în moleșală dulce. Se văd boii cu căutătura lor de pace bună, cu ochiul umed și mare, cu grumazul întins în jug cum despică brazda care se desface neagră. Se vede fata în drum spre fântână. O floare galbină în pletele negre, un vâl aruncat n pripă pe umeri. Vălul pare-că flutură și întreg trupul cu înmlădierea mijlocului subțire încins, în cingătoare roșie se mișcă. De pe deal

coboară pe drumul de praf un car cu boi încărcat cu fân. Boin slabi, prăpădiți își întind grumazul, încheieturile lor par-că troznesc. După car un biet țaran ostenit se mișcă domol. Pe frunte i-au scris crețe năcazurile. Uscățiv, chinuit, sărac muncește înainte. In toată făptura lui doar ochii negri mai trăiesc și strălucirea lor jalnică e o comoară de plângeri. Toate înfățișerile vieții dela țară se oglindesc pe aceste pânze. Mâna meșteră a încremenit liniștea caldă a poienelor, răcoarea umedă a codrilor, prisosul de lumină a verii, jalea înduioșătoare a frunzelor când se desprind uscate din copaci. Când țara s'a pătruns dela un capăt la altul de chiotul rășboiului, când cetele de dorobanți au trecut Dunărea la botezul de foc al Plevnei, măiestrul Grigorescu a zăbovit pe acolo. Din vârtejul aprins al obuzelor, din vâltoarea de patimi a flăcăilor întărâtați, din strigătul de biruință, din durerea răniților, din mândria flammurii ciuruite de gloanțe, din jalea celor striviți, din toate a cules sufletul lui și ne-a dat nouă.

Grigorescu s'a dat întreg vremilor viitoare în moștenirea ce ne-a lăsat. Chipurile acele atârinate pe părții multora sunt cele mai puternice prilejuri de înțelegere a sufletului și vieții românești.

Țărâna lui Nicolae Grigorescu va fi topită demult în sinul ascuns al gliei, în sucurile pământului negru, movila lui nu se va mai cunoaște, — când neamurile vremilor târzii vor pomeni încă numele lui.

Și dacă sub prăpadul zilelor năcăjite neamul nostru s'ar cufundă întreg în neființă, rămânând aceste icoane, vor putea spune unui cercetaș al vremilor uitate, că la poalele munților, pe câmpia înflorită, prin poenele braștilor a trăit, a iubit, a muncit și s'a rășboit aprig în lupta vieții un popor frumos, un popor năcăjit, un popor iubit de soare și de poezie: *poporul românesc*.

Iată nemurirea lui Grigorescu.

G.

COMUNA „VIITORUL“.

XII. Fond bisericesc. Însotire de femei. Obiceiuri bune.

«Sunt 3 ani — zice preotul — de când protopopul nostru Grigorie Marienescu eșind la vizitație în parohie, ne-a lăsat o zestre frumoasă.

El nu face ca alți protopopi; când iese în comună, pe lângă împlinirea trebilor cari se țin strâns de datorința sa, de obicei pune la cale și câte un lucru nou, de folos obștesc.

Cu prilejul numit dânsul a venit la biserică, ce eră plină de credincioși, bărbați și femei, tineri și bătrâni, și, după evanghelie a ținut poporului o frumoasă cuvântare despre datorințele *bunului creștin*.

A vorbit îndeosebi despre datorințele creștinilor către *Casa lui Dumnezeu și pentru cimiter (progadie)*, apoi despre obiceiurile dela *botez, nunte și îngropăciuni*.

Arată că creștinii cei adevărați întotdeauna au iubit biserică și au purtat grije ca ea să fie mare, frumoasă și înzestrată cu cele trebuincioase. În o astfel de biserică creștinul se simte mai bine și o cercetează mai bucuros, pentruca sa se adeverească cuvintele sfintei Scripturi: «*Cât sunt de iubite lăcașurile tale Doamne al puterilor. Dorește și se sfârșeste sufletul meu spre curțile Domnului*».

Arată mai departe cum biserică din comuna «Viitorul» este *mică și săracă*, și că poporul trebuie neapărat să caute căi și mijloace ca, cu timp, să ridice un lăcaș mai vrednic pentru preamărirea lui Dumnezeu.

Spune cum au făcut locuitorii comunei «*Vălișoara*» *biserică* lor frumoasă, cum au adunat *fonduri* pe sama ei, cum au închis și rânduit *cimiterul* ș. a.

Sunt abia 15 ani, zice Domnia sa, de când în comuna «*Vălișoara*» eră o biserică mai slabă decât biserică Dvoastre. Biserică aceea n'avea nici un ban adunat, cimiterul eră deschis și mormintele erau scormonite de turma rămătorilor ce de multeori își făcea trecerea peste ele.

Bunul Dzeu a dat însă acelei comune un preot vrednic, care în timp de abia 15 ani a știut să schimbe fața lucrurilor și, pe lângă alte multe întocmiri folositoare, a făcut și biserică aceea frumoasă, înzestrată cu avere și a rânduit cimiterul.

Cum a urmat acel preot la săvârșirea acestor lucruri bune?

Veți crede doară că a pus poveri grele pe umerii poporului? Nu! Dincontră jugul, ce oamenii au luat, a fost, cum zice scriptura, bun și sarcina ușoară.

Înainte de toate întreg poporul din «Vălișoara» s'a încredințat că biserica nu mai corespunde și astfel a luat hotărârea de a adună mijloacele trebuincioase pentru facerea unei noue biserici.

Au împărțit poporul comunei în trei clase.

Cei mai cu stare aveă să deie după seceriș cel puțin câte 2 ferdele de grâu, cei de mijloc cel puțin câte o ferdelă de grâu, iar cei mai lipsiți câte o ferdelă de cucuruz sau o merță de grâu. Aceasta a avut să se urmeze neîntrerupt timp de 10 ani. Adunarea și chivernisirea bucatelor au fost încredințate curatoratului bisericesc în frunte cu preotul.

Bucatele se țineau de obicei până primăvara când se vindeau cu preț bun și în modul acesta în timp de 10 ani s'au adunat un capital de 10,000 coroane.

De mare însemnătate a fost pentru adunarea mijloacelor pe seama nouei biserici și pentru schimbarea înspre bine a stării poporului o înnoire de toată lauda, ce s'a făcut în »Vălișoara».

În urma multor sfătuirii și îndemnuri oamenii din «Vălișoara» au văzut că vremile de azi nu mai sunt potrivite pentru risipa ce se face cu prilejul: *botezelor, nuntelor și îngropăciunilor*. Astfel ei au început să o mai slăbească cu prea întinsele ospătări și să dea acestora menirea cea adevărată.

Ei și-au zis: în satul nostru se fac pe an vre-o 25 de botezuri, vre-o 10 cununii și vre-o 25 de îngropăciuni.

Cheltuelile de prisos cu aceste prilejuri s'ar putea socoti: de fiecare botez câte 10 coroane, laolaltă 250 coroane, de fiecare ospăț câte 100 coroane, laolaltă 1000 coroane; de fiecare îngropăciune 50 coroane, laolaltă 1250 coroane; iar toate aceste cheltueli de prisos laolaltă 2500 coroane.

În loc de a face ospețele numite cu prilejul botezurilor, a cununii și îngropăciunilor, oamenii s'au obicinuit a face câte uu mic dar pentru zidirea bisericii spre norocul și fericirea celor botezați, s'au cununați și spre iertarea păcatelor celor răposați. Anume de fiecare botez s'a obicinuit a se da câte 2 coroane, de fiecare cununie câte 10 coroane și de fiecare îngropăciune câte 5 coroane.

Din aceste daruri s'au adunat an de an aproape câte 300 coroane, iar în 10 ani, cu camete cu tot la 4000 coroane.

O altă cale pe care s'au adunat sume frumoase pentru zidirea bisericii din «Vălișoara» a fost că mulți oameni, la moartea lor, au dăruit câte ceva pentru zidirea bisericii; iar unii, adevărat că mai puțini, au făcut daruri de mare preț. Spre pildă: Un om mai cu stare și fără copii a lăsat bisericii avere de 5000 coroane; alții sume mai mici, dar toate au prins foarte bine, pentru că se știe că «picătură cu picătură face riul mare». Pe calea aceasta s'au adunat în timp de 10 ani peste 12,000 coroane.

Femeile din «Vălișoara» s'au întrunit într'o societate pentru împodobirea bisericii. Fiecare femeie ce a intrat în această societate aveă să plătească o taxă de 1 coroană la an. În felul acesta s'au adunat iarăș sume frumoase cu cari s'au zugrăvit fruntarul, s'au cumpărat icoane, prapuri, odăjdii ș. a. obiecte pentru împodobirea bisericii.

S'au adunat sume, nu neînsemnate, și din banii mărunței ce se pun, Dumineca și în sărbători, în disc.

Așa au făcut Vălișorenii frumoasa lor biserică, așa au împodobit-o, pe această cale au închis-o foarte frumos, și tot pe această cale au închis și rânduit cimiterul.

Veți crede, dragii mei, că oamenii aceia, prin atâtea date, vor fi fost împovărați și vor fi simțit mult timp urmările acelor date.

Dar nu-'i așa.

Dincontră ei simțiau o bucurie nespusă decâteori se gândeau că pot dăruî câte ceva pentru înălțarea lăcașului dumnezeesc, pentru iertarea păcatelor lor și ale celor răposați ai lor, cum și pentru a cere dar și binecuvântare dela Dzeu pe cât timp se află în viață.

Mare mângâiere sufletească simțeau ei de câteori se cetia în biserică numele dăruitorilor și când preotul cetia rugăciunea de mulțămită pentru toți binefăcătorii bisericii.

Apoi îndărăt în avere nu au dat; din contră averea lor s'a sporit. Ospețele și pomenile cele scumpe fiind scoase din obicei, și rumpând pe sama bisericii o mică părticică din ce ar fi dat pentru aceste pomeni și ospețe, — oamenilor le-a rămas sume frumoase, cu cari și-au sporit averea.

Un lucru bun au mai făcut Vălișorenii închizând cimiterul și rânduindu-l cât se poate de bine și frumos.

Ei au eșit cu mic cu mare într'o zi de toamnă, care până acum o prăznuiau cu nelucrare și au tras un șanț împrejurul cimiterului. În pământul aruncat din șanț au sădit acați, cari în

3 ani au dat un gard așa numit viu, prin care nici paserea nu putea să între.

Acum cimiterul eră închis, și încă bine și frumos, și fără cheltuieli.

Mormintele au început a se face de aici încolo după un plan anumit, în rând, și printre ele s'au lăsat căi largi, în lung și în lat, ca să poată merge 4 oameni alătura. Pe marginea căilor s'au plantat tei, sălcii triste, acați și unde și unde brazi și chiar pomi.

Acum crucile și stâlpii dela morminte rămâneau neatinse și în stare bună, iar înseși mormintele iubiților răposați au putut fi împodobite cu flori.

Vă întreb acum, dragii mei: oare nu s'ar putea face și în «Viitorul» ceeace, aproape fără greutate, s'a făcut în timp așa de scurt în comuna «Vălișoara»?

Eu cred că da, se poate.

Iată, dragii mei, eu am gătit un fel de *Statut* sau de învoială, în care e arătat ce și cum trebuie să facem pentruca să ajungem la ținta doririlor noastre.

Nu rămâne decât să-l cetesc, Dvoastră să-l ascultați și să vă spuneți părerile, să ștergem ce nu vi-se pare potrivit cu împrejurările comunei, și să adăugăm ce credeți că ar fi bine, și în statut nu e pus.

Tot aici am adus un *Statut* pentru o însoțire de femei ce, după felul celei din «Vălișoara» e de dorit să se înființeze și în această comună.

La sfârșitul sfintei liturgii le vom ceti, vom chibzui asupra lor și pe urmă le vom înainta deregătoriilor mai înalte bisericesti spre întărire. Și apoi, cu ajutorul lui D-zeu, ne vom pune pe lucru și o să vedeți că în scurt timp mari lucruri o să săvârșim spre lauda Tatălui ceresc, spre lauda și mulțămirea Dvoastră a tuturor și ca o pomenire prea frumoasă de hărnicie pe seama urmașilor.

Dupăce protopopul a sfârșit cuvântarea și îndemnurile sale, — s'a urmat sfânta liturgie; iar la sfârșit protopopul a cetit *Statutul* pentru întemeierea și chivernisirea fondului bisericesc apoi *Statutul* pentru însoțirea femeilor cari, cu puține schimbări, au fost primite și subscribe de adunarea parohială.

Protopopul le-a înaintat apoi spre întărire căpeteniilor bisericesti, cari găsindu-le bune, le-a dat întărirea trebuincioasă.

În urma acestora oamenii s'au pus pe lucru fără prejet.

Preotul eră în fruntea curatoratului pentru adunarea și chivernisirea darurilor pe seama fondului bisericesc, mai târziu pentru punerea la cale și însaș zidirea bisericei, o biserică mare frumoasă cum nu se mai găsiă altă asemenea într'un corn de țară.

Ei au dus la bun sfârșit și închiderea și rânduirea cimiterului, întocmai cum făcuseră și Vălișorenii.

Nu mai puțin au stăruiț pentruca *botezurile, ospețele și îngropăciunile* să se schimbe într'un izvor de bine pe seama bisericii și de bunăstare a poporului.

Preoteasa, de altă parte, eră în fruntea *Insoțirii de femei*, și ea cu cele mai de frunte femei făceau tot ce le stă în putere, în virtutea statutului, ca însoțirea să aducă roade bogate.

În scurt timp mai toate femeile măritate din comună au intrat în șirul membrilor însoțirii de femei. Ele luau parte la adunările însoțirii, își plățiau mica taxă de membre, unele au făcut și dăruit țesături frumoase pentru împodobirea bisericii și dă pildă bună prin cercetarea bisericii, prin purtări bune, prin îngrijirea și cultivarea mormintelor cu flori ș. a. Fondul însoțirii femeilor a fost și el de mare ajutor mai cu seamă la împodobirea pe dinlăuntru a noiei biserici.

Pe calea aceasta s'au făcut în comuna «Viitorul» și aceste lucruri și înnoiri de mare preț, a căror veste s'a răspândit în toate părțile și au rămas și la urmași drept pildă vie cum trebuie să să lucre ceice doresc să fie pentru totdeauna creștini buni și plăcuți lui D-zeu.

SFATURI DOCTOREȘTI.

Cea dintâi și cea mai sfântă datorință pentru fiecare mamă este, ca să-și alapteze singură copilul, căruia i-a dat vieță. Precum plantele sporesc mai bine, dacă își pot soarbe hrana trebuincioasă din umezeala pământului, în care au încolțit; asemenea și copilul mai bine se desvoaltă, dacă poate suge laptele mamei sale, care l'a născut.

Se întâmplă însă uneori, că biata mamă nu poate face ce-i poruncește firea (natura). O doare inima, dar nu-și poate alaptă singură copilul, de oare-ce din o pricină ascunsă nu are țată ori îi lipsesc mucurile țâtei și copilul nu are de ce apucă, ori o boală grea îi sacă izvorul țâtei și toate puterile.

Ce să facă într'un astfel de caz? Să caute a înlocui țâța ce lipsește cu un alt lapte. Mai la îndemână și potrivit este laptele de vacă. Zic mai la îndemână, de oare-ce tot țăranul, care își iubește familia, trebuie să țină o vacă în curtea lui. Vaca dă lapte, zământână, unt și caș pentru toți ai casei, ea e un animal de pret, care numai bine și câștig aduce la casa omului.

Dar laptele de vacă nu e tocmai pe tocmai asemenea cu laptele femeiesc. El e mai gras, are mai mult caș și nu e așa de dulce. E potrivit pentru copiii dela un an în sus și pentru oamenii mari, dar așa cum îl mulgi nu e potrivit pentru copiii dela țâță, pentru copiii mai mici de un an. Laptele femeiesc e mai apăsos și mai dulce; vom face deci și laptele de vacă mai apăsos și mai dulce. Dar cum? Apoi așa că-l vom subția cu apă și îl vom îndulci cu zahăr. În luna a doua mai puțin și așa mai departe, până vom ajunge să-l dăm nesubțiat.

Peste tot subțierea laptelui cu apă să se facă după regula următoare:

1. În luna dintâi, zilele prime, să se amestece 1 parte de lapte cu 4 părți de apă; iar după aceea 1 parte de lapte și 3 părți de apă.

2. În luna a doua și treia să se amestece 1 parte de lapte cu 2 părți de apă.

3. În luna a patra și a cincia să se amestece 1 parte de lapte cu 1 parte de apă.

4. În luna a șasa și a șeptea să se amestece 2 părți de lapte cu 1 parte de apă.

5. În luna a opta și a noua să se amestece 3 părți de lapte cu 1 parte de apă.

6. Începând cu luna a zecea se poate da lapte nesubțiat. La porțiunea de lapte subțiat să se adaugă totdeauna un vârf de cuțit de zahăr pisat, alb ca zăpada și curat ca cristalul.

Din laptele subțiat și îndulcit copilul să primească la o mâncare: în luna primă 6 linguri, luna a doua 10 linguri, în luna a treia 12 linguri și așa mai departe până se dă $\frac{1}{4}$ de litră la o mâncare.

În luna primă copilul să capete lapte de 8 ori în 24 de oare, în luna a doua de 7 ori, iar de aci încolo de 6 ori.

Nu dați mai des și nu dați mai mult, de oarece stomacul copilului nu poate birui și se bolnăvește.

Laptele subțiat se poate da copilului cu lingura ori din păhar ori din o sticlă (glaje) ce se numește *biberon* și care e făcută

anume pentru scopul acesta și e provăzută cu un țâț de gumi. Atât lingura, cât și păharul și biberonul, ba și țâțul acestuia, să se spele și curățe cu multă băgare de seamă. Țâțul să se pună totdeauna în un vas cu apă curată.

Laptele, ce vrem să dăm copilului, să fie dela o vacă sănătoasă, bine hrănită. Ugerul vacii să se spele foarte bine, cu apă curată, înainte de mulgere. Vasul, în care se mulge, să fie de asemenea curat.

După muls laptele — porția copilului pentru o zi — să se fearbă bine, apoi să se pună la un loc răcoros în un vas bine acoperit. Tot atunci se poate ferbe și apa, cu care vom subția laptele. Cu apă nefearță nu este iertat a se subția laptele, de oarece în apa nefearță de multe-ori se află materii pe cari stomacul copilului nu le poate suferi; prin ferbere astfel de materii se perd ori se schimbă așa fel, că nu mai supără stomacul.

Amestecarea laptelui cu apă (fearță) să se facă totdeauna numai înainte de a da copilului să mănec. Se pune apă în lapte, apoi se mai încălzește bine încă odată, se adaugă puțin zahăr și porțiunea e gata.

Dacă copilul nu poate bea întreagă porțiunea, rămășița se aruncă în lăturar. Vasul (lingura, păharul ori biberonul) se spală și țâțul se punge în apă curată.

Cine va urmă în felul arătat, nu se va căi. Va avea copii tot așa de sănătoși ca și cei cari sug țâță adevărată, copiii zdraveni, rumeni la față și rotunjori ca pepenii.

Boalele și în urmăre morte nu-i vor cunoaște casa.

De bună seamă mai bine e, ca fiecare mamă să-și alapteze ea singură copilul; numai când îi este cu neputință să înlocuiască țâța cu laptele de vacă.

Dr. I. B.

CĂRĂRILE VIETII.

(Urmare).

II. Fabricarea mașinilor și a mijloacelor de comunicațiune, industria electricității, industria instrumentelor muzicale, fabricarea instrumentelor, a instrumentelor științifice și a rechizitelor de învățământ.

42. Fabricarea mașinilor, a cazanelor și a corăbiilor, fabricarea obiectelor de aranjament.
43. Fabricarea armelor.
44. Fabricarea cupeelor.
45. Fabricarea mașinilor de cusut.

46. Atelierele căilor ferate.
47. Fabricarea torpedelor.
48. Fabricarea trăsurilor.
49. Fabricarea articolelor electro-technice.
- 49.^a Construirea stabilimentelor electrice și aranjarea acestora.
50. Stabilimente de electricitate de interes comun.
51. Fabricarea organelor și pianelor.
52. Industria altor instrumente muzicale.
53. Fabricarea cântarelor (cumpenelor).
54. Ciasornicăria.
55. Fabricarea instrumentelor medicale ș. a., a rechizitelor științifice și de lavătamânt.

III. Industria de piatră, de pământ, de argilă, de asbest și de sticlă.

56. Arderea varului, a magnezitului și a ghipsului.
57. Scoaterea petrișului, a argilei și nisipului.
58. Fabricarea cimentului.
59. Fabricarea articolelor de ciment și de ghips.
60. Fabricarea materialului apărător de căldură (cu excepțiunea celui din asbest).
61. Minele de piatră și spargerea petrii.
62. Lucrarea mecanică a petrii.
63. Fabricarea cărămizilor și a articolelor de argilă ne-combustibile (cari nu ard).
64. Industria olăriei.
- 64.^a Gătirea pipelor.
- 64.^b Fabricarea vaselor de piatră, de majolică și de porcelan.
65. Fabricarea articolelor de asbest.
66. Fabricarea sticlei.

IV. Industria de lemn, os etc.

67. Confecționarea (facerea) articolelor cu ferestrăul.
68. Industria pentru cupțușirea lemnului.
69. Fabricarea parchetelor.
70. Fabricarea buților.
71. Fabricarea calapoadelor.
72. Industria tâmplăritului (măsăritului)
73. Strungăritul.
74. Fabricarea mobilelor din lemn încovăiat.

75. Fabricarea bețelor.
76. Auritori, fabricanți de cadre și ai altor articole sculptate.
77. Fabricanți de jucării pentru copii.
78. Gătirea instrumentelor, a vaselor, a rechizitelor și altor articole din lemn și os; industria articolelor de plută.
79. Confeccionarea sâtelor.
80. Confeccionarea mobilelor din trestie și surcele.
81. Confeccionarea rogojinilor.
82. Confeccionarea împletiturilor de papură.
83. Fabricarea măturilor de meiu și de nuiete și a periilor de meiu.
84. Impletirea corfelor.
85. Pepteneritul.

(Va urma).

UN CUVÂNT DESPRE ROSTUL TINERIMII.

Nădejdea unui neam este tinerimea pe care o crește.

Traiu zilelor de astăzi este croiala rândului de oameni care se duce. Croiala traiului de mâne, în viața unui neam, este în mâna tineretului care se ridică. Să luăm o pildă. Moș Ion din capul satului eră gospodar la locul lui; îl cunoștea lumea din șapte sate. Avea trei feciori, ca trei brazi și o fată ca un bujor. Și dacă-i trece în lungul uliții prin sat la deal, ori care unchiaș îți poveșteste rostul bătrânului.

— Hm, bunu badii, om cu scaun la cap a fost moș Ion boeru, de când a început să înțeleagă la ce-i bun capul și mîntea omului. Și-a fost din oameni săraci; nici de loc nu-i dela noi; — ne-am pomenit cu el în o bună dimineată slugă la popa. Și uite ce trai de noroc și-a croit de i se duce vestea și povestea. Dar bătrânul s'a stins — a rămas comoara de gospodărie pe mâna feciorilor. Au făcut-o'n trei, iar pe fată au plătit-o. Din feciorii bătrânului, doi sunt oameni cu greutate în sat la noi — sunt feciorii tatălui lor. Fata preoteasă. Pe cel mai mic la dus moș Ion în școli. Până a fost mic a scos-o cu cartea, că bătrânul eră în toată săptămâna la dânsul, dar dacă a crescut mare s'a ticăloșit — o spune părintele cel tinăr, cumnatu-său, că sub un ascăl au învățat. Și am auzit și eu mai acu'-s doi ani, că Ionu boerului dela noi a infundat pușcăria dela oraș, cică pentru înșelătorie în cărți. De atunci i-a perit urma. Mîntea lui ai slabă l-o mâncat. Pornitul lui n'a fost bun. Croială slabă și pace.

Așa este și cu un neam. Neamul este o familie mare, care cuprinde pe toți cei de-o lege și de-o limbă.

Tot omul în mâna lui își poartă viitorul: tigna unui trai îndestulit, sau zoala unei vieți chinuite. Tot astfel și neamul. Strămoșii unui neam de oameni au putut să fie gospodari pe seama lor, adecă viteji și să stăpânească întinderi fără hotar, că pentru aceea nepoții pot să fie coada neamurilor și să geamă sub genunchii altora. Și alte popoare se ridică devremece pân' mai ieri-alaltăieri nu le știă nime de nume — erau slugi venite cine știe de unde — acuma stau în fruntea altor noroade și numele lor îl duce vântul peste șapte țări împrejur. Și asta, pentru că rândul de oameni, sau nu, ci rânduri multe unul după altul, au avut mână bună de croit.

Iată dară, ce frâne gingașe, ce lucru scump, ține în brațe, tineretul: *viitorul, frânele zilelor ce vor să vină*. Care viitor, — bun sau rău, luminos sau mohorit, după cum îi e croiala mai întâi trece peste capul celor ce-l vor trăi și apoi se îndoiaie și asupra celor cari s'au dus, punând cunună de aur pe numele de fală al înaintașilor, sau îl târăie pe acesta în noroi. Va să zică: dacă ai răsărit din oameni aleși și ajungi prin starea ce ți-o ai câștigat să te cinstească lumea, prin aceasta faci să strălucească mai tare cununa de vrednicie a părinților tăi; din potrivă însă, ticăloșia ta se resfrânge și peste capul înaintașilor tăi — le faci rușine, dacă viața ta pentru tine însuși este rușine.

Noi Românii, mai ales în zilele de acum, când începem să mai deschidem ochii, adecă: în toate felurile vieții noastre ca neam vrem o primenire, o porneală spre înaintare, spre bine, spre lumină, — acum mai ales trebuie să cumpănim mai bine cum ne creștem tineretul, va să zică: sămânța norocului zilelor de mâne. Dacă noi izbutim să abatem câteva raze de soare înpletite cu multe nădejdi, peste zbuciumul frământării de toate zilele și dă D-zeu sfântul să ne și bucurăm de fărâmitura de izbândă ce-am câștigat după atâta amar de trudă, suntem nevoiți, — n-am fi nebuni dacă am face din potrivă? — să băgăm de seamă, ca cei cari vor apucă cormana pe urma noastră să fie harnici să lupte și ei într-o izbândirea aceluși gând ce ne-a frământat pe noi și să aibă într'ânșii duhul tăriei de-a purcede înainte spre zile mai albe, ca să-și câștige cinste și să fim pomeniți cu cinste și noi pe urma lor.

Una, din cele mai de frunte ținte ale vieții noastre, să fie creșterea tinerimii. Ochii și copiii „dragi creștini, de legea românească“!

Popa Gligor Florea.

ȘTIRI.

Abonații cari au plătit numai pe un pătrar sau o jumătate de an ori n'au plătit nimica din prețul abonamentului sunt rugați să trimită suma cu care sunt în restanță.

Adunarea despărțământului *Hățeg* al „Asociațiunii”, ținută în *Barul-mare* Duminecă la 11 August n., a fost bine cercetată și bine reușită. După biserică la 10 oare directorul *Dr. G. Suciu* a deschis adunarea, dând socotelile și rapoartele anuale, în care vreme prof. *Dr. I. Radu* din *Brad* a făcut pregătirile de lipsă pentru ținerea prelegerilor populare cu schiopticonul în biserică. Pânăce comisiile și-au făcut lucrările sătenii din *Bar* și jur au ascultat prelegerile: 1. *Cultura vitelor*, dată de *Popescu*, contabil în *Hățeg*. 2. *Urmările beției*, *Dr. I. Radu* și 3. *Din viața Domnului Isus Christos*, *Dr. I. Radu*. *Chipurile* foarte frumoase au plăcut mult sătenilor, cari abia au încăput în 2 rânduri în biserică. După prelegeri a urmat adunarea, scrierea de membri și facerea agenturii cu o bibliotecă populară. S'au scris ca membri ajutători neobicinuit de mulți săteni, unul chiar ca membru ordinar. *Despărțământul* și-a procurat un aparat de proiecțiune și două dovezi de o nouă viață.

Adunări generale au ținut în timpul din urmă despărțămintele: *Cluj*, *Hida-Huedin*, *Orăștie*, *Săliște*, *Sătmar*, *Torac* și *Zernești*, despre ale căror bune lucrări pentru înaintarea poporului vom scrie în numărul următor.

Roadele acestui an în țara noastră. Raportul dela 15 August n. a. c. al ministerului de agricultură prețuiește astfel roada acestui an:

	In 1907 roada va fi măji metrice	In 1906 au fost măji metrice
grâu	32.257,000	53.725,631
săcară	10.526,900	14.150,811
orz	13.612,000	15.185,554
ovăs	11.921,000	12.734,349
cucuruz	44.344,300	41.384,291
cartofi	44.610,800	48.737,465

Așadară grâu este în acest an mai puțin cu vre-o $21\frac{1}{2}$ mil., săcară cu vre-o $3\frac{1}{2}$ mil., orz cu vre-un mil. și $\frac{1}{2}$, ovăs cu aproape un mil. măji metrice; va fi însă cucuruz mai mult cu aproape 3 mil. și cartofi cu peste 4 mil. măji metrice. Nutreț pe seama vitelor este puțin; de aceea la piață s'a scumpit foarte mult. Plugarii noștri să întrebuințeze pe seama vitelor: paie, coceni, pleavă, turnumeată ș. a. Pășunile sunt slabe, viile vor da roada parte mijlocie, parte slabă; poame sunt foarte puțin.